

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Янковий О.Г.

(підпис)
“ ” _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва магістерської програми)
на тему: «Фактори та шляхи підвищення прибутковості
підприємства»
(назва теми)

Виконавець:

студент ФЕУП факультету
Юдаєв Іван Русланович
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

— к.е.н. доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Літвінов Олександр Сергійович
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Поняття та сутність прибутку, функції та види.....	6
1.2. Формування та розподіл прибутку.....	13
1.3. Напрями підвищення та стратегія управління прибутком.....	22
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКУ ТОВ «ЦЕМЕНТ»	39
2.1. Загальні характеристики підприємства ТОВ «Цемент»...	39
2.2. Оцінка ефективності господарської діяльності ТОВ «Цемент».....	48
2.3. Аналіз прибутку підприємства ТОВ «Цемент».....	62
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ТОВ «ЦЕМЕНТ»	71
3.1. Підвищення прибутку підприємства за рахунок зниження собівартості продукції.....	72
3.2. Резерви підвищення прибутку ТОВ «Цемент» за рахунок використання B2B SMM.....	77
ВИСНОВКИ	92
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	95

ВСТУП

Оскільки отримання прибутку є головною метою підприємницької діяльності, для спеціалістів – економістів кожного підприємства важливо розуміти механізм створення прибутку, його види та прийоми збільшення прибутку підприємства.

Даному питанню приділяється значна увага з боку Міністерства Фінансів України, Міністерства Економіки, що знаходить своє відображення у законах, постановах та інструкціях. У вирішенні питання велику участь приймають такі автори як Бланк І. А., Кодацький В. П., Мочерний С. В., Бондар Н. М. та інші науковці.

Роздивляючись сутність прибутку, у світлі сучасної економічної парадигми, слід в першу чергу підкреслити такі його характеристики:

1. Прибуток являє собою форму доходу підприємця, здійснюючого певний вид діяльності. Ця зовнішня, найбільш проста форма вираження прибутку є разом з тим недостатньою для його повної характеристики, тому що як у ряді випадків активна діяльність в будь-якій галузі може бути і не пов'язана з отриманням прибутку (наприклад, діяльність політична, благодійна і т.д.).
2. Прибуток є формою доходу підприємця, який вклав свій капітал з метою досягнення певного комерційного успіху.
3. Прибуток не є гарантованим доходом підприємця, що вклав свій капітал в той чи інший вид бізнесу. Він є результатом тільки вправного та успішного здійснення цього бізнесу. Але в процесі ведення бізнесу підприємець внаслідок своїх невдалих дій чи об'єктивних причин зовнішнього характеру може не тільки залишитися без очікуваного прибутку, але й повністю або частково втратити вкладений капітал. Тому прибуток є в певному розумінні і платою за ризик здійснення підприємницької діяльності.

4. Прибуток характеризує не весь дохід, отриманий в процесі підприємницької діяльності, а тільки ту частину доходу, яка є «очищеною» від затрат, понесених на здійснення цієї діяльності. Іншими словами, у кількісному виразі прибуток є показником, що являє собою різницю між сукупним доходом і сукупними затратами у процесі здійснення підприємницької діяльності.
5. Прибуток є вартісним показником, вираженим у грошовій формі. Така форма оцінки прибутку пов'язана з практикою узагальненого вартісного обліку усіх пов'язаних з ним основних показників - вкладеного капіталу, отриманого доходу, понесених затрат і т.п., а також з діючим порядком його податкового регулювання.

Метою випускної магістерської роботи є аналіз теоретичних і практичних питань аналізу факторів і шляхів підвищення прибутку підприємства.

Відповідно до мети роботи, були поставлені завдання:

1. Проаналізувати сутність та види прибутку підприємства;
2. Розглянути процеси формування і розподілу прибутку;
3. Проаналізувати фактори та резерви підвищення прибутку;
4. Здійснити аналіз загальних результатів діяльності ПАТ «ЦЕМЕНТ»;
5. Розглянути шляхи підвищення прибутку ПАТ «ЦЕМЕНТ»;
6. Запропонувати заходи щодо підвищення прибутку ПАТ «ЦЕМЕНТ».

Предметом дослідження є теоретико-методичні питання аналізу шляхів прибутку підприємства. Об'єктом дослідження виступають шляхи підвищення прибутку. Для аналізу предмету і об'єкту дослідження було обрано підприємство ПАТ «ЦЕМЕНТ».

В процесі дослідження були використані законодавчі й нормативно-правові акти України, офіційні матеріали Державного комітету статистики України, дані відкритої звітності діяльності ПАТ «ЦЕМЕНТ», вітчизняні та зарубіжні публікації вчених-економістів в електронних та друкованих

наукових виданнях, матеріали та аналітичні розрахунки, одержані автором у результаті особистого дослідження, інші першоджерела.

У дослідженні використано такі методи: аналізу та синтезу, індукції та дедукції, абстрактно-логічний метод, метод узагальнення та класифікації, монографічний, економічного аналізу; графічний метод – для наочного схематичного зображення результатів дослідження; індексний аналіз – при дослідженні впливу економічних факторів та резервів підвищення прибутку.

Дипломна робота складається з трьох розділів, вступу, висновків і додатків, викладених на 101 сторінці, з них 85 сторінки – основний текст. Випускна робота містить 16 таблиць, 31 рисунок. Список використаних джерел складається з 71 найменувань на 7 сторінках.

ВИСНОВКИ

У випускній магістерській роботі були проаналізовані теоретичні і практичні питання аналізу факторів та шляхів підвищення прибутку підприємства.

Основні результати дослідження полягають у наступному:

1. Проаналізовано сутність та види прибутку підприємства;

Прибуток — це перевищення доходів над витратами, а протилежна ситуація називається збитком. З економічного погляду прибуток — це різниця між грошовими надходженнями і грошовими виплатами.

2. Розглянуто процеси формування і розподілу прибутку;

- прибуток, що отримує підприємство в результаті виробничо-господарській і фінансовій діяльності, розподіляється між державою і підприємством як господарюючим суб'єктом;

- частина прибутку поступає до відповідних бюджетів у вигляді податків і зборів, ставки яких не можуть бути довільно змінені. Склад і ставки податків, порядок їх числення і внесків до бюджету встановлюються законодавчо;

- величина прибутку підприємства, що залишився в його розпорядженні після сплати податків, не повинна знижувати його зацікавленості в зростанні об'єму виробництва і поліпшенні результатів виробничо-господарської і фінансової діяльності;

- прибуток, що залишається у розпорядженні підприємства, в першу чергу прямує на накопичення, що забезпечує його подальший розвиток і лише в решті частини, — на споживання.

3. Проаналізовано фактори та шляхи підвищення прибутку;

Під факторами, чинниками прибутку прийнято розуміти першоджерела, складові, які впливають на його зміну. Прибуток від реалізації продукції залежить від внутрішніх і зовнішніх чинників. До внутрішніх чинників відносяться: рівень господарювання, компетентність

керівництва і менеджерів, конкурентоспроможність продукції, рівень організації виробництва і праці та ін. До зовнішніх чинників, які не залежать від діяльності підприємства, відносяться: кон'юнктура ринку, рівень цін на споживані матеріально-технічні ресурси, норми амортизації, система оподаткування та ін.

4. Здійснений аналіз загальних результатів діяльності ПАТ «ЦЕМЕНТ»;

Ріст чистого доходу від реалізації продукції у 2017р. порівняно з 2016р. на 155748 тис. грн. або на 30,4%, що складає 667383 тис. грн. В той самий час обсяг виробництва збільшився і склав 515757 тис.грн, що на 18,2% більше ніж у 2016р.

5. Здійснений аналіз прибутку ПАТ «ЦЕМЕНТ»

За рахунок зростання обсягу чистого доходу від реалізації у 2017 році у порівнянні з 2014 прибуток скоротився на 72438,616 тис. грн. Зменшення частки витрат на оплату праці у розрахунку на 1 гривню чистого доходу привело до збільшення прибутку на 49395,577. При цьому найбільше скорочення фінансового результату від операційної діяльності відбулося за рахунок збільшення частки матеріальних витрат у розрахунку на 1 грн. чистого доходу – на -16469,616 тис. грн.. Але позитивний вплив здійснило скорочення витрат на амортизацію та відрахування на соцстрах. За рахунок цього прибуток зріс на 31575,155 тис. грн та 37978,742 тис.грн, відповідно. Зростання частки інших операційних витрат викликало значне скорочення прибутку у 2017 році у порівнянні з 2014 – на 4146,901 тис.грн. Але позитивна тенденція у попередніх факторів здійснила позитивний вплив на прибуток. У цілому за період під впливом усіх факторів прибуток збільшився на 170771,573 тис. грн.

6. Запропоновані заходи щодо підвищення прибутку ПАТ «ЦЕМЕНТ».

Після впровадження обох заходів підприємство отримує додатковий прибуток у розмірі 1054227 грн. Термін окупності капітальних витрат у результаті впровадження першого заходу становитиме 1,33 року. Завдяки впровадженню B2B SMM приріст прибутку за вирахуванням поточних витрат складе 151677 грн..

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. N 436-ІУ, ВВР, 2003, N 18, К 19-20, Н21-22, ст. 144.
2. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999 р. N 996-ХІУ зі змінами N 1829-111 від 22.06.2000 р., ВВР, 2000, N46, 07.391.
3. Закон України "Про господарські товариства" від 19.09.1991 р. N 1576-ХІІ зі змінами N 1519-ІУ від 19.02.2004 р.
4. Закон України "Про оподаткування прибутку підприємств" від 28.12.1994 р. N 334/94-ВР зі змінами N 1344-ІУ від 27.11.2003 р., ВВР, 2004, N 17-18, ст.250.
5. Закон України "Про підприємства в Україні" від 27.03.1991 р. N 887-ХІІ зі змінами N 1096-ІV від 10.07.2003 р., ВВР, 2004, N 6, ст.38 (втратив чинність з 01.01.2004 р. на підставі Господарського Кодексу).
6. Закон України "Про підприємництво" від 7.02.1991 р. N 698-ХІІ зі змінами N 1280-ІУ від 18.11.2003 р., ВВР, 2004, N 12, ст.155 (втратив чинність з 01.01.2004 р., крім статті 4, на підставі Господарського Кодексу).
7. Закон України "Про податок на додану вартість" від 3.04.1997 р. N 168/97-ВР зі змінами N 1352-ІV від 28.11.2003 р., ВВР, 2004, N 15, ст.219.
8. Закон України "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" від 21.12.2000 р. N 2181-ІІ зі змінами N 1344-ІV від 27.11.2003 р., ВВР, 2004, N 17-18, ст.250.
9. Наказ Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції України "Про затвердження Методичних рекомендацій з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності" від 22.05.2002р. №145.

10. Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" N 318 від 31.12.99 р. зі змінами N 989 від 10.12.2002 р.
11. Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток" N 353 від 28.12.2000р. зі змінами N363 від 23.05.2003 р.
12. Березовська Л.В. Облік та аудит доходів і фінансових результатів [Електронний ресурс] / Л.В. Березовська // Електронний архів Одеського національного економічного університету. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4300>
13. Аналіз господарської діяльності. / Під ред. Белобородової В.А. - К.: Либідь, 1999. - 420с.
14. Балтакса П.М., Кливец П.Г. Слагаемые эффективности: Из опыта промышленного предприятия. –М.: Экономика, 2002. –92с.
15. Бочкова М.О. Стратегія підвищення конкурентоспроможності [Електронний ресурс] / М.О. Бочкова // Електронний архів Одеського національного економічного університету. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4103>
16. Белобецкий И.А. Прибуток підприємства. // Фінанси України. -2002 №3, с.40 - 47.
17. Бланк А.И., Управление прибылью, Киев ,2003.
18. Гуцуляк Т.О. Шляхи підвищення прибутковості [Електронний ресурс] / Т.О. Гуцуляк // Електронний архів Одеського національного економічного університету. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4272>
19. Богатин Ю.В. Экономическая оценка качества и эффективности работы предприятия. –М.: изд. стандартов, 2005. –214с.
20. Волкова О.П. Экономика предприятия: Ученик. - М.: ИНФРА, 2000, 254 с.

21. Гамма Т.М. Економічна стратегія та її роль у розвитку підприємства//Вісник соціально-економічних досліджень, ОДЕУ. - № 12. – 2002. – с. 118-121
22. Кондратюк О.В. Облік і контроль витрат операційної діяльності: сучасний стан і перспективи розвитку [Електронний ресурс] / О.В. Кондратюк // Електронний архів Одеського національного економічного університету. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4218>
23. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Київ, Центр навчальної літератури, 2006 – 488 с.
24. Горфинкель В.Я., Швандара В.А. Экономика предприятия: Ученик для вузов. - 3-е изд., перераб. й доп. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. -718с.
25. Егупов Ю.А. Организация производства на промышленном предприятии / Учебное пособие. – Одеса: Автограф, 2006 – 436 с.
26. Кіперман Г.Я., Беялов А.З. Оподаткування підприємств і громадян (Практичне керівництво: Рекомендації і приклади розрахунків). -К.: "Айтолан", 1992. -180с.
27. Емельяненко Є.С. Управління прибутком підприємства [Електронний ресурс] / Є.С. Емельяненко // Електронний архів Одеського національного економічного університету. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4223>
28. Курс экономического анализа. / Под ред. Бокамова Н.И., Шеремета А.Д.. – М.: Финансы и статистика, 1994. –412с.
29. Логінов У, Новицький Н. Удосконалювання фінансової податкової системи. // Економіст, 1998, №2. с. 17-24.
30. Борісова О.І. Управління фінансовим результатом підприємства [Електронний ресурс] / О.І. Борісова // Електронний архів Одеського національного економічного університету. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4218>

31. Лопатина И.М., Золкина З.К. Основы анализа финансового состояния предприятия: Учебное пособие. –Ярославль: ЯГУ, 1993. –66 с.
32. Офіційний сайт CRH Ukraine [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.crhukraine.com/locations/cement_llc/history
33. Маевский В., Вяткин В.Н, Хриптон Дж., Казак А.Ю. Принятие финансовых решений: задачи, ситуации. // Вопросы экономики, 1998, №12, с.152.
34. Мазуров И.И., Астапенко З.Н., Брылева М.Д. Лекции по анализу хозяйственной деятельности предприятий. –СПб.: Изд. СПбУЭФ, 1999 –72с.
35. Методы экономического анализа. // Под ред. 17. Бариленко В.И. и др. – Саратов: Изд. Сарат. универ., 2005. –200с.
36. Мухин С.А. Прибыль в новых условиях хозяйствования. –М.: Финансы и статистика, 2006. –144с.
37. Луцкер І.О. Економічне обґрунтування прибутку [Електронний ресурс] / І.О. Луцкер // Електронний архів Одеського національного економічного університету. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4183>
38. Палій В.Ф. Нова бухгалтерська звітність. -К.: Контролінг, 2005. -524с.
39. Парасочка В.Т., Дубовенко Л.А., Медведева О.В. Самоокупаемость и самофинансирование (Методика анализа). –М.: Финансы и статистика, 1989. –144с.
40. Кошельок Г.В. Сучасний стан і перспективи розвитку оптової торгівлі в Україні / Кошельок Г.В. // Інтелект ХХІ. – 2018. – № 1. – С. 80-85.
41. Пошуків В. Фінансові проблеми стабілізації української економіки. // Економіка України, 2007, №1. с.7-10
42. Рєзников Л. Фінансовий стан і фінансова політика виробничих підприємств. // Економіка України, 2007, №7., с.11-14
43. Рыночная экономика : Словарь. / Под ред. Кипермана Г.Я. –М.: Республика, 2003. –524 с.

44. Іванків М.Т. Організація і методика обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів [Електронний ресурс] / Іванків М.Т. // Електронний архів Одеського національного економічного університету. – Режим доступу:
<http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4183>
45. Рязанова В., Широкоград Л. Общественные основы микроэкономики, переходная экономика: Учебное пособие., С-П.: Ант., 2004. – 421с.
46. Сафронов Н.А. Экономика предприятия. М.,Экономист, 2007,с .251.
47. Сотникова Л.В. О формировании финансовых результатов. // Бух. учет, в Украине 2007,№1
48. Літвінов О.С. Теоретичні засади ефективності використання енергії на підприємстві / О.С. Літвінов, В.О. Літвінова // Вісник соціально-економічних досліджень – 2010 - №40 – с.86-91. Режим доступу:
https://scholar.google.com.ua/citations?user=7ZUxicEAAAAJ&hl=uk&oi=aol#d=gs_md_cita-d&p=&u=%2Fcitations%3Fview_op%3Dview_citation%26hl%3Duk%26user%3D7ZUxicEAAAAJ%26citation_for_view%3D7ZUxicEAAAAJ%3Aux6o8ySG0sC%26tzm%3D-180
49. Стецюк С. С., Stetsyuk S. S. Фактори впливу на прибуток м'ясо-переробних підприємств Черкаської області //АГРАРНОЇ НАУКИ ПРИЧОРНОМОР'Я Науковий журнал. – 2013.
50. Учет финансовых результатов. // Налоги и бухгалтерський учет, 2005,№1
51. Лебідь Л.Є. Формування ефективної організаційної культури [Електронний ресурс] / Л.Є. Лебідь // Електронний архів Одеського національного економічного університету. – Режим доступу:
<http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4195>
52. Ушакова Н.М.,Кукурудза Л.О. Управління прибутком торговельного підприємства. - К.:КТЕІ, 2003.-50 с.

53. Цыгичко А.Н. Новый механизм формирования эффективности. –М.: Экономика, 2004. –191с.
54. Воронова І.В. Обліково-аналітичне забезпечення формування прибутку в системі економічного розвитку підприємства [Електронний ресурс] / О.В. Кондратюк // Електронний архів Одеського національного економічного університету. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4218>
55. Чечета А.І. Інформація про фінансові результати і її аналіз // Фінанси України, 2007, №5, с. 32-34.
56. Шеремет А.Д. Комплексный экономический анализ деятельности предприятий. –М.: Экономика, 2000. –210с.
57. Экономика предприятия: Метод. пособие../ под ред .Устенко – 3-е изд., испр. – К.:МАУП, 2000. – 38 с.
58. Кошельок Г. В., Янковий В. О. ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ ПРИБУТКУ М'ЯСОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. – 2016. – №. 3 (53) Ч. 2.
59. Гусєва К.О. Організація оцінювання персоналу та її ефективність [Електронний ресурс] / К.О. Гусєва // Електронний архів Одеського національного економічного університету. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4189>
60. Гладка Л. І., Домащенко М. О., Ковальова М. В. Управління прибутком в сучасних умовах //Економіка і регіон. – 2012. – №. 1. – С. 195-198.
61. Экономический анализ: Учебн. пособие./ М.А. Болюх, В.З. Бучевский, М.И. Горбаток и др.; под ред. М.Г. Чумаченко. – К.: КНЭУ, 2003.
62. Літвінов О.С. Проблеми визначення сутності економічної ефективності / О.С. Літвінов, А. Журенко // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2017. - №6 (248). – с. 67-81. Режим доступу: [http://n-visnik.oneu.edu.ua/files/archive/nv_6_\(248\)_2017.pdf](http://n-visnik.oneu.edu.ua/files/archive/nv_6_(248)_2017.pdf)

63. Кошельок Г.В. Прогнозування фінансового циклу підприємства / Кошельок Г.В. // European journal of economics and management volume 3, issue 6, 2017. С. 92-98.
64. Власова Н.О., Круглова О.А., Бузинова Л.И. Финансы предприятия: Учебн. пособие.- К.: Центр уч. лит-ры, 2007.
65. Салига С.П., Даций Н.В., Корецкая С.О. Финансовый анализ: Учебн. пособие. – К.: Центр учебной литерату-ры, 2006.
66. Петренко М. В., Кратченко А. С. Шляхи підвищення прибутковості підприємств машинобудівної галузі України //Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ». Темат. вип.«Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства. – 2011. – №. 15. – С. 92-101.
67. Кошельок Г. В., Янковий В. О. ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ ПРИБУТКУ М'ЯСОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА //Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. – 2016. – №. 3 (53) Ч. 2.
68. Пилипчук В. П., Оснач О. Ф., Коваленко Л. П. Промисловий маркетинг. Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 264с.
69. Скріншот із соціальної мережі LinkedIn [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.linkedin.com>
70. Скріншот із пошукової системи Google [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.google.com.ua/search>
71. Скріншот із соціальної мережі Facebook [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.facebook.com/ads/manager>